

Snabbfakta Industriproduktionsindex för december och år 1988

Stark produktionstillväxt under år 1988

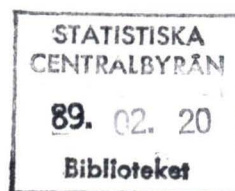
Den svenska industrins produktion steg under år 1988 med 3,7 proc jämfört med året innan, enligt SCBs preliminära beräkningar. Ökningstalet är därmed detsamma som för år 1987. Då årsproduktionen beräknas på den faktiska produktionen – ej korrigerad för antalet arbetsdagar – förklaras en viss del av uppgången under 1988 av att detta år innehöll tre arbetsdagar mer än 1987.

Produktionsutvecklingen under loppet av 1988 har präglats av stor ryckighet. Under första kvartalet sänktes produktionen med 2,1 proc¹ från kvartalet innan, vilket i huvudsak var en följd av den tre veckor långa tjänstemannakonflikten, som inföll i januari och februari. Därefter skedde en höjning under andra kvartalet med hela 3,7 proc till ny rekordhög kvartalsnivå. För tredje kvartalet redovisades en nedgång med 2,9 proc, som dock följdes av en ökning under fjärde kvartalet med 2,0 proc.

Flertalet branscher har haft en gynnsam utveckling under 1988. De största ökningarna skedde inom jord- och stenvaruindustrin (+8 proc), den kemiska industrin (+6 proc) samt inom verkstadsindustrin och pappersindustrin med 5 proc vardera. Sänkt produktion redovisas däremot för gruvor och mineralbrott, tekoindustrin samt sågverken.

Industrins produktion visade stark tillväxt under hela 60-talet och fram till och med 1974. Därefter följde för produktionsutvecklingen tio "förlorade år" (se diagram). Hösten 1982 vände utvecklingen uppåt, men först 1984 kom den tidigare toppnivån från 1974 att överträffas. Produktionen har sedan 1982 visat markant höjning varje år med undantag för 1986, då den var 0,4 proc lägre än året innan. Sammantaget har uppgången från 1982 till 1988 beräknats till 22 procent.

Industrins efterfrågeläge är fortsatt gott och företagen planerar för hög investeringsnivå även i år. Det mycket höga kapacitetsutnyttjandet inom flertalet företag och bristen på arbetskraft är för närvarande en stor tillväxthämmande faktor. Enligt den senaste konjunkturbarometern räknar dock företagen med att öka produktionen under första halvåret i år jämfört med halvåret innan.

1) Jämförelser mellan perioder i direkt anslutning till varandra görs med säsongrensade volymuppgifter.

Sveriges officiella statistik

Statistiska centralbyrån

Producent: Statistiska centralbyrån, Enheten för industristatistik
Frågor: Ann-Britt Gripenfors, tfn 08 – 783 46 83
Bertil Klang, tfn 08 – 783 46 78
Serie: I – Industri ISSN 0283-6882
Från trycket: 16 februari 1989. SCB-Tryck, Örebro

© 1989 Statistiska centralbyrån, 115 81 Stockholm. Ansvarig utgivare Jan Högrelius. Statistiska meddelanden (SM) kan köpas från SCB, Distribution, 701 89 Örebro, tfn 019-17 68 00

© 1989 Statistics Sweden. Statistical Reports can be obtained from SCB-Distribution, S-701 89 Örebro, Sweden

Sänkt produktion i december

Industrins produktion sjönk i december med 1,3 proc från månaden innan och låg därmed 0,3 proc lägre än i december 1987. Decemberuppgifterna är dock alltid svårtolkade, då det i december förekommer klämdagar – dagar, som av stora delar av industrin inarbetas under loppet av året. Även uttagen semester i samband med jul- och nyårshelgen och hög sjukfrånvaro kan ha påverkat resultaten.

Det säsongrensade produktionsindexet för december har beräknats till 117 och för november till 119. I den endast normalmånadskorrigerade serien noteras industriproduktionsindex för december till 124 mot 125 för motsvarande månad 1987 (årsgenomsnittet 1980=100).

Fortsatt uppgång inom verkstadsindustrin

En stark ökning av produktionen skedde inom verkstadsindustrin (exkl varv) även under 1988 (+5 proc) jämfört med året innan, då uppgången var nästan lika stor (+4 proc). Produktionen sjönk under första kvartalet med hela 7 proc, vilket främst var en följd av arbetsmarknadskonflikten. Därefter skedde en återhämtning under andra kvartalet med 10 proc. Under tredje kvartalet försvagades produktionen åter (-4 proc), men höjdes under fjärde kvartalet med 3 proc.

Betydande ökning under 1988 visar delbranscherna transportmedelsindustri, metallvaruindustri samt maskinindustri. En svag nedgång noteras för elektroindustri, medan delbranschen instrument, foto- och optikvaror m m kraftigt minskade sin produktion. Verkstädernas goda orderläge förbättrades ytterligare under fjärde kvartalet och produktionsplanerna för första halvåret i år är positiva.

Positivt år för massa- och pappersindustrin

Utvecklingen under 1988 var gynnsam för såväl massa- som pappers- och pappindustrin. Störst var uppgången inom pappersindustrin, som höjde produktionen med 5 proc i fjol, samma ökningstal som året innan. Från tredje till fjärde kvartalet var tillväxten 3 proc. Pappersbruken har det högsta kapacitetsutnyttjandet inom hela industrin och redovisar stora investeringar under 1988. Branschens efterfrågeläge är mycket gott och företagen räknar med ytterligare höjning av produktionen.

Massaindustrins utveckling under 1988 har varit splittrad. Efter ett starkt första kvartal sänktes produktionen under andra och tredje kvartalet med 4 resp 12 proc. Den kraftiga nedgången under tredje kvartalet berodde i huvudsak på omfattande underhållsarbeten. En viss återhämtning skedde dock under fjärde kvartalet (+7 proc) och nivån under 1988 kom därmed att ligga 4 proc högre än året innan. Massakonjunkturen bedöms – enligt konjunkturbarometern – alltså som mycket stark och en viss fortsatt höjning av produktionen förväntas.

Sågverkens produktionsutveckling mattas

Produktionen inom sågverksindustrin har de två senaste åren dragits ned. Efter en uppgång med 2 proc 1986 sänktes produktionen under såväl 1987 som 1988 med 2 proc. En successiv avmattning skedde under 1988 efter ett starkt första kvartal. Sågverksföretagens orderläge förstärktes under sista kvartalet i fjol och branschen planerar för höjd produktion under första halvåret i år, enligt konjunkturbarometern.

Hög årsproduktion inom järn- och stålverken

Efter två år med sjunkande produktionssiffror skedde en uppgång inom järn-, stål- och metallverken under 1988 med 3 proc. Höjningen hänför sig helt till den största delbranschen järn-, stål- och ferrolegeringsverk, som ökade sin produktion med 5 proc, medan den betydligt mindre delbranschen ickejärnmetallverk sänkte produktionsnivån med 4 proc. För branschen som helhet steg produktionen under fjärde kvartalet med 5 proc från kvartalet innan och en viss fortsatt uppdragning av produktionsvolymen förväntas under första halvåret i år.

Gynnsam utveckling för kemisk industri

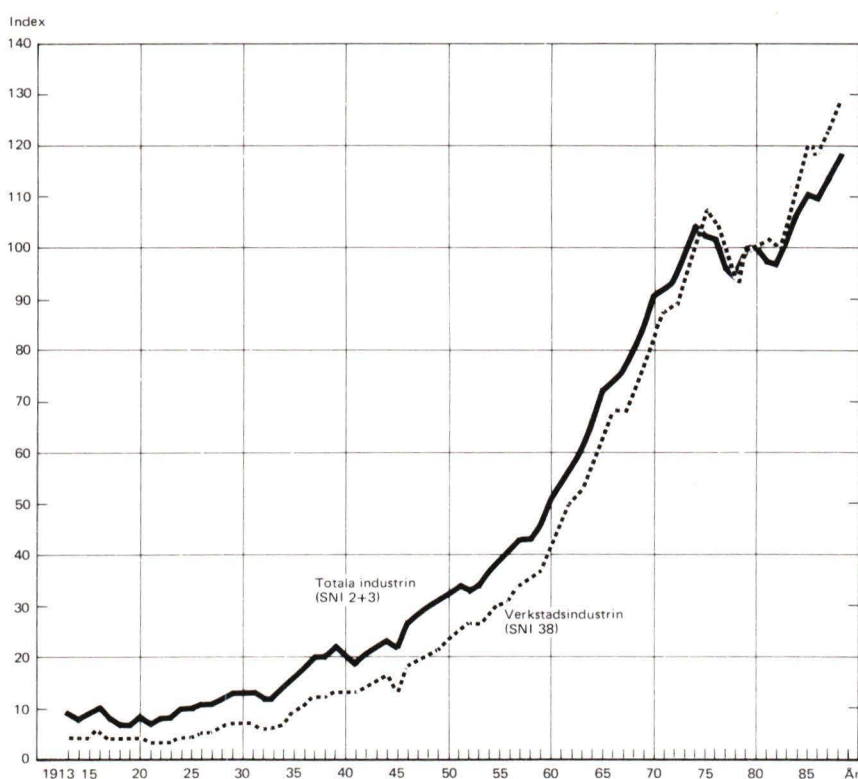
De två senaste åren har den kemiska industrin visat stark tillväxt. Under 1987 och 1988 höjdes produktionen med 7 resp 6 proc jämfört med året innan. De mest betydande ökningarna har skett inom delbranscherna kemikalie-, gödselmedels- och plastindustri samt annan kemisk industri. Efter den rekordhöga produktionsnivån under årets två första kvartal sjönk produktionen kraftigt under tredje kvartalet (-8 proc) för att åter stiga under fjärde kvartalet med 2 proc.

Procentuella förändringar i industrins produktionsvolym
(Uppgifterna är normalmånadskorrigerade.)

SNI	Näringsgren	Procentuell förändring			
		Dec 88/ nov 88 ¹	4 kv 88/ 3 kv 88 ¹	Dec 88/ dec 87	År 88/ år 87
2 + 3	Hela industrin	-1	2	0	4
2	Gruvor och mineralbrott	3	-3	-7	-10
3	Tillverkningsindustri	-1	2	0	4
31	Livsmedelsindustri m m	3	3	7	3
32	Textil-, beklädnads- och lädervaruindustri m m	-2	-3	-18	-10
33	Trävaruindustri	-2	3	-3	2
33111	Sågverk m m	0	0	-5	-2
34	Massa-, pappers- och pappersvaruindustri m m	-1	2	1	4
34111	Massaindustri	5	7	0	4
34112	Pappers- och pappindustri	6	3	10	5
35	Kemisk industri	-5	2	-1	6
36	Jord- och stenvaruindustri	0	5	3	8
37	Järn-, stål- och metallverk	4	5	-6	3
38 exkl 3841	Verkstadsindustri exkl varv	-3	3	0	5

1) Säsongrensade uppgifter.

Produktionsutvecklingen 1913–1988
1980=100

Industriproduktionsindex (1980=100).

Månatliga indextal för vissa industrigrupper enligt SNI

SNI	Industrigrupp	År	Indextal			Säsongrensade ¹		
			Normalmånadskorr					
			Okt	Nov	Dec	Okt	Nov	Dec
2+3	Hela industrin	1987	129	132	125	118	119	118
		1988	132	132	124	120	119	117
2	Gruvor och mineralbrott	1987	104	107	101	101	100	100
		1988	95	96	94	92	89	92
3	Tillverkningsindustri	1987	129	133	125	118	119	119
		1988	133	133	125	121	120	118
31	Livsmedelsindustri	1987	122	125	108	108	107	105
		1988	130	126	115	115	109	113
32	Textil-, beklädnads- o lädervaru-industri	1987	92	93	87	84	86	87
		1988	81	79	71	74	73	71
33	Trävaruindustri	1987	111	115	104	102	102	102
		1988	111	113	101	102	100	98
34	Massa-, pappers- och pappers-varuindustri m m	1987	121	126	126	119	119	119
		1988	124	127	128	122	121	120
35	Kemisk industri	1987	127	134	127	121	125	122
		1988	131	136	126	125	128	122
36	Jord- och stenvaruindustri	1987	104	104	101	97	97	98
		1988	112	109	104	104	103	103
37	Järn-, stål- och metallverk	1987	116	119	123	109	110	112
		1988	116	110	115	108	101	106
38 exkl 3841	Verkstadsindustri exkl varv	1987	149	152	142	132	133	133
		1988	153	154	142	136	135	132

1) Den säsongrensade serien är beräknad på normalmånadskorrigerade indextal.